

08 mei 2020 „De wereld staat op z'n kop. Niet alleen bij jullie in Nederland, maar ook hier in Cambodja. Alleen ervaren wij het coronavirus in een compleet andere vorm. Het is namelijk nogal onduidelijk in welke mate het virus in Cambodja actief is. De officiële cijfers zeggen op het moment van schrijven, dat er al acht weken geen nieuwe coronagevallen zijn toegevoegd aan de 122 gevallen die vanaf 27 januari werden vastgesteld. Honderdtwintig van deze patiënten zijn inmiddels genezen verklaard. Ondanks het lage aantal vastgestelde gevallen zijn de scholen al vanaf 16 maart gesloten en zullen ze tot nader bericht gesloten blijven.”

MILJOENENSTAD „Wat de reden is dat het virus in een dichtbevolkte stad als Phnom Penh, waar meer dan één miljoen inwoners wonen, niet losbreekt is onduidelijk. De gemiddelde leeftijd van de inwoners in Phnom Penh is 25 jaar. Dat kinderen/jongeren het virus beter kunnen verdragen is een feit. Zolang zij niet naar een huisarts gaan om getest te worden, worden zij ook niet geregistreerd als drager. De onzekerheid van het leven tussen twee werelden in, met aan de ene kant Cambodja met weinig tot geen gevallen en aan de andere kant mijn thuisland met bijna 40.000 gevallen, is voor mij moeilijk te bevatten. De angst om het virus zelf op te lopen en door te geven aan zwakkere mensen in mijn omgeving, hield mij de afgelopen maanden flink bezig. Al met al was ik blij dat het feest voor Khmer nieuwjaar, dat ieder jaar groots gevierd wordt, werd uitgesteld.”

LEVEN ZONDER KOELKAST „Ook werd er een level-4-reisverbod aangekondigd. Dit reisverbod wil overigens niet zeggen, dat wij niet meer naar buiten toe mogen. De markten werden nadat het reisverbod werd afgekondigd even iets minder bezocht, maar na weken zonder stijging in het aantal nieuwe gevallen, is de markt nu alweer een drukbezochte plaats. Bovendien, veel mensen kunnen domweg niet langer dan twee dagen thuis blijven, omdat velen geen koelkast hebben en daardoor dagelijks hun boodschappen moeten doen. Dat is aan de ene kant maar goed ook, want de verkopers zijn op hun beurt weer afhankelijk van de kopers. Iets als een werkloosheidsuitkering bestaat hier niet.”

MONDKAPJES „In een wij-cultuur als die in Cambodja is het gewoon niet te doen om mensen te vragen thuis te blijven. Mijn taaldocente vertelde mij dat zij het contact met anderen zo enorm mist, terwijl zij bij een gezin in huis woont. Toch mist ze de contacten met andere vrienden. Via sociale media zie ik ook nog geregeld foto's voorbij komen van Cambodjaanse vrienden die met een groep samenkomen, relaties zijn hier zo belangrijk! Dat mensen hun leven weer als normaal opgepakt hebben, wil echter niet zeggen dat ze niet bang zijn voor het virus. Iedereen hier draagt een mondkapje, zonder één kan ik mij dan ook écht niet buiten vertonen. De lokale bevolking heeft de handen nog nooit zo veel gewassen als in de afgelopen maanden en vooral buitenlanders gaan zij uit de weg. Logisch, want zij hebben het virus immers naar Cambodja gebracht. Nu er al een tijd geen passagiersvluchten meer landen en het virus tot het dagelijkse nieuws in Cambodja behoort, merk ik dat mensen ook weer relaxter met mij omgaan. Als ik in Khmer een praatje met ze maak, is het ijs snel gebroken en ontstaan er mooie gesprekken.”

GROTE ECONOMISCHE GEVOLGEN „De gevolgen van de coronacrisis voor de economie van Cambodja zijn groot. Kledingmerken hebben hun bestellingen geannuleerd, omdat zij geen bestellingen meer krijgen vanuit kledingzaken. Honderdduizend werknemers van kledingfabrieken hebben hun baan verloren, doordat de kledingindustrie wereldwijd grotendeels stilligt. De autoriteiten en bedrijven hebben besloten werknemers \$ 70,

per maand te geven, dat is veertig procent van het minimumloon in Cambodja. Een vaak toegepaste oplossing voor Cambodjanen die hun baan verloren, was voorheen om in nabijgelegen landen te gaan werken. Doordat de grenzen zijn gesloten is dit nu echter niet mogelijk. Doordat zoveel mensen hun banen verliezen of veel inkomen mislopen en de voedselprijzen omhoog gaan, neemt de criminaliteit toe."

BOETES „Ook de politie probeert op allerlei manieren inkomsten te blijven genereren nu er minder verkeer op de weg is. De regel in Cambodja was altijd al dat je als bestuurder van een voertuig overdag geen lichten aan mocht hebben. Deed je dat toch, dan was de kans op een boete groot. Momenteel is de politie nog strenger en zijn er extra controles. Je kunt praten als Brugman, maar aan die boete ontkom je niet."

NOOIT VERWACHT „Toen ik dit jaar op 25 januari vertrok naar Cambodja, vond ik mijzelf aardig flexibel. Om het besluit te nemen naar de andere kant van de wereld te verhuizen, heb je toch wel wat aanpassingsvermogen en wilskracht nodig. Ik heb er echter best wat moeite mee gehad toen het coronavirus ook in Cambodja vastgesteld werd. Het virus was tijdens mijn tussenstop in China al zo aanwezig door alle Chinezen met mondkapjes om mij heen. Ik zag zelfs een angstige mevrouw in de luchthaven lopen met een motorhelm op haar hoofd. Toch kwam het geen moment in mij op dat niet lang daarna de hele wereld op zijn kop zou staan. Ik vervolgde mijn reis en begon vol passie met waarvoor ik naar Cambodja verhuisd was: kinderen liefhebben, bevestigen en onderwijzen. Ongeveer een maand lang leefde ik die droom in Phnom Penh en had ik een prachtige tijd met de kinderen in sloppenwijken. Totdat ook hier de eerste coronagevallen bekend werden, alle scholen en kerken gesloten werden en vrijwillige organisaties ook hun werkzaamheden moesten neerleggen."

DRIE VERHUIZINGEN „In de twee maanden daarna ben ik in totaal drie keer verhuisd. De eerste verhuizing was naar de sloppenwijk waar ik in 2018 ook al woonde. Daar zou ik dit jaar mijn werkzaamheden met de kinderen hervatten. Omdat rond die tijd meer en meer verhalen over corona in Cambodja rondgingen, moest ik daar helaas toch weer weg. Ik trok tijdelijk bij vrienden van mij in. Van daaruit ben ik verhuisd naar de woning waarin ik dit bericht schrijf. Al deze verhuizingen hebben een hoop aanpassingsvermogen en energie van mij gevegd. Toch heb ik mijn draai weer gevonden en ben ik nu regelmatig de tuinman aan het helpen. Hij heeft een vrouw en twee kinderen die in de provincie wonen en is voor werk naar de stad gekomen. Per maand heeft hij twee vrije dagen. Verder werkt hij iedere dag van zes tot zes, voor een maandelijks loon van \$ 70. Hij mag van geluk spreken dat hij zijn baan nog heeft gehouden. We hebben mooie gesprekken en leren veel van elkaar. Verder besteed ik nu veel tijd aan taal en cultuur studie en gebed. Ik heb een fijne buurvrouw die mij Cambodjaans leert koken. Met haar kan ik mijn Khmer goed oefenen. Ik ben inmiddels in staat om kinderboekjes in het Khmer-schrift te lezen. Tot de volgende keer."